

Czech A: literature – Higher level – Paper 2
Tchèque A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 2
Checo A: literatura – Nivel superior – Prueba 2

Monday 11 May 2015 (morning)
 Lundi 11 mai 2015 (matin)
 Lunes 11 de mayo de 2015 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Answer one essay question only. You must base your answer on at least two of the Part 3 works you have studied and compare and contrast these works in response to the question. Answers which are not based on a discussion of at least two Part 3 works will not score high marks.
- You are not permitted to bring copies of the works you have studied into the examination room.
- The maximum mark for this examination paper is **[25 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Traitez un seul sujet de composition. En basant votre réponse sur au moins deux des œuvres de la troisième partie que vous avez étudiées, vous devez comparer et opposer ces œuvres dans le cadre du sujet. Les réponses qui ne sont pas basées sur au moins deux des œuvres de la troisième partie n'obtiendront pas une note élevée.
- Vous n'êtes pas autorisé(e) à apporter des exemplaires des œuvres que vous avez étudiées dans la salle d'examen.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[25 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Conteste una sola pregunta de redacción. Base su respuesta en al menos dos de las obras estudiadas de la Parte 3, comparándolas y contrastándolas en relación con la pregunta. Las respuestas que no se basen en al menos dos obras de la Parte 3 no recibirán una puntuación alta.
- No está permitido traer copias de las obras estudiadas a la sala de examen.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[25 puntos]**.

Odpovídejte jenom na **jednu** otázku. Vaše odpověď se musí zakládat **nejméně** na **dvou** vámi prostudovaných dílech z 3. části programu, které v rámci odpovědi na otázku **porovnáte a konfrontujete**. Odpovědi, které se **nebudou** zabírat diskusí o **nejméně** dvou dílech z 3. části, **nezískají** vyšší známku.

Poezie

1. Poezie se tradičně vyznačuje zvýšenou mírou stylizace jazykové výpovědi, což bývá shrnuto pod pojem „básnický jazyk“. Porovnejte, do jaké míry je jazyk „básnický“ (v každém ohledu) v nejméně dvou dílech z třetí části programu.
2. „Opakování je matkou moudrosti,“ říká klasické rčení. „Matkou“ čeho ovšem může být opakování v poezii? Jinak řečeno, na základě nejméně dvou básnických děl, která jste studoval/a ve třetí části programu, pokuste se porovnat, jak, za jakým účelem a na jakých úrovních (rytmické, slovní, veršové, motivické, kompoziční) využívají básníci prvek opakování.
3. Poezie, zvláště lyrická, je považována za žánr povýtce subjektivní. Nicméně, i zde se můžeme setkat s texty takřka „neosobního“ charakteru. Nejméně ve dvou dílech z třetí části programu porovnejte míru subjektivity básníků i prostředky, jimiž je docilováno subjektivní nebo objektivní vyznění textu.

Román

4. Porovnejte ztvárnění tzv. klíčových rozhodnutí hrdinů nejméně ve dvou románech, které jste studoval/a ve třetí části programu. Zdůvodněte, proč je vnímáte jako klíčová.
5. Některá románová díla se odehrávají v krátkém časovém rozmezí, jiná obsáhnou i několik generací postav. Pokuste se na základě nejméně dvou románů z třetí části programu porovnat, jakou roli v nich sehrává časová dimenze a jak (a zda) ovlivnila strukturu díla (kompozice, styl, způsob vyprávění apod.).
6. Nejméně ve dvou románech z třetí části programu analyzujte, jak je v nich uplatňován fyzický a morální portrét mužských a ženských postav.

Povídka a novela

7. Porovnejte nejméně ve dvou krátkých prózách, které jste četl/a ve třetí části programu, jak autoři ztvárňují situace člověka v ohrožení – o jaký druh ohrožení jde, jak reagují jednající postavy, jde-li o motiv centrální nebo epizodický, jaké je řešení situace a jaké to vše má důsledky na čtenáře.
8. Nakolik je ve vyprávění přítomný autor a jak se jeho přítomnost (nebo zdrženlivost) projevuje? Na základě nejméně dvou krátkých próz z třetí části programu uvažujte o tom, jakou funkci může plnit různá míra autorské intervence do textu. Jak ji přijímáte jako čtenář/ka?
9. Popisy nepatří u běžných čtenářů k nejoblíbenějším pasážím uměleckých děl a často je přeskakují. Vy jste se však při četbě próz z třetí části programu jistě setkal/a i s popisy, ke kterým se vracíte. Prozkoumejte charakteristické rysy těchto popisů a způsoby, jimiž autoři docílili jejich zajímavost.

Drama

10. Porovnejte jednotlivá dějství a pokuste se určit, proč autor hru rozdělil právě tímto způsobem. Bylo by možné i jiné dělení? A s jakými důsledky? Rozeberte z tohoto hlediska nejméně dvě hry z třetí části programu.
11. Na základě nejméně dvou her, které jste studoval/a ve třetí části programu, charakterizujte rozdíl mezi monologickými a dialogickými pasážemi. Jaké jsou funkce jedné i druhé v rámci celku hry?
12. V některých hrách je rozdělení postav na hlavní a vedlejší evidentní, v jiných tato distribuce rolí již není zcela jednoznačná. Uvažujte o rozdílech mezi hlavní a vedlejší postavou a porovnejte z tohoto hlediska nejméně dvě hry z třetí části programu.

Autentická literatura

13. Využití momentu překvapení je poměrně častý postup v beletristických žánrech. Nicméně i v textech věcné literatury může čtenáře leccos překvapit, ať již to bylo autorovým záměrem, nebo ne. Komentujte z tohoto hlediska nejméně dvě díla, která jste četl/a ve třetí části programu.
  14. Na základě nejméně dvou děl z třetí části programu prozkoumejte přítomnost (auto)biografických prvků v žánrech věcné literatury. Jak tyto prvky ovlivnily podobu díla?
  15. Nejméně ve dvou dílech z třetí části programu porovnejte, jak autoři zobrazují tzv. všední, anebo výjimečné situace. Čím je dána jejich všednost, nebo výjimečnost? Jsou takové jenom pro autora, nebo i pro vás?
-